

..... Σ Η Μ Α

Καλησπέρα σας, ἀγαπητοί μας ἀκροαταί, πολῦτιμοι καί ἀνούραστοι συνεργάται μας, πού μᾶς χαρίζετε κάθε φορά τήν προσοχή σας, παρακολουθώντας τίς ἐμπομπές μας, δίνοντάς μας ἔτσι χαρά καί ἐλπίδα, κουράγιο καί δύναμη. Μετά τό ἀκόλουθο τραγούδι, μέ τό ὁποῖο ἀνοίγομε τήν ἐμπομπή μας καί στέλλομε τή σκέψη μας κοντά σας, θά ἀναφερθοῦμε στά εὐγενικά σας γράμματα, πού εἶχατε τήν καλωσύνη, νά μᾶς γράψετε.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο.- Εἶναι πάρα πολύ παρήγορο γιά λογαριασμό τῆς Ποντιακῆς λαογραφίας, τό γεγονός, ὅτι οἱ ἐμπομπές μας συγκινοῦν βαθύτατα τήν Ποντιακή νεολαία. Εἶναι αὐτό ἕνα σημάδι γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν ὅσο τό δυνατόν περισσοτέρων λαογραφικῶν στοιχείων, πού μᾶς τά δίνουν οἱ γέροι, γιά κωδικοποίηση, γιά καταγραφή.

Νά λοιπόν: "Ένας ἐνθουσιώδης νέος - στό ἄμεσο μέλλον σπουδαστής στό Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης - ὁ Ἀντώνιος Παπαδόπουλος ἀπό τό χωριό Σιήτη-Κοζάνης τά ἐξῆς μᾶς γράφει:

" Χαίρομαι ιδιαιτέρως, διότι ἐνδιαφέρεσθε, κ. Εὐσταθιάδη, διά τήν διατήρησιν καί ἐξάπλωσιν τῶν Ποντιακῶν ἐθίμων καί τήν μή ἐξάλειψιν τῆς Ποντιακῆς λύρας. "Θθεν καί ἐγώ ἔχω τήν εὐχαρίστησιν καί προθυμίαν νά συμβάλω εἰς τό ἀξιέπαινον τοῦτο ἔργον σας παντί τρόπῳ. Πιστεύω νά μέ ἐνημερώσετε ἐπὶ τοῦ τρόπου συμβολῆς μου διά μιᾶς ἐπιστολῆς σας ".

Αὐτά, μεταξὺ ἄλλων μᾶς γράφει ὁ φίλος μας ἀπό τή Σιήτη-Κοζάνης. Ἡ δική μας ἐπιστολή, ἀγαπητέ Ἀντώνη, εἶναι ἡ ἐμπομπή. Ἀφοῦ σᾶς εὐχαριστήσωμε, σᾶς ἀπαντοῦμε στό ἐρώτημα, πού μᾶς βάζετε. Ἡ τροφή τῆς ἐμπομπῆς μας εἶναι τραγούδια, ὁμορφα ἀνένδοτα καί ὅ,τι ἄλλο, πού ἀφορᾷ πρό παντός τήν παλιά Ποντιακή ζωή, ἀλλά καί ἐκ παραλλήλου καί τήν ἐδῶ Ποντιακή ζωή, στή Μακεδονική γῆ. "Ο,τι τό πολῦτιμο μπορεῖτε καί συγκετρώσετε, θά τό δεχθοῦμε μέ εὐχαρίστηση. Σέ περιμένομε, φίλε μας, στή Θεσ/νίκη, ὅπου μέ τή συνάντησή μας θά ἔχωμε νά ποῦμε πολλά.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ο.- Ἀπό τό χωριό Ποντοκερασιᾶ-Κιλκίς, μέ τό ὁποῖο μέ συνδέουν γλυκές ἀναμνήσεις καί δεσμοί, ἡ εὐγενική μας ἀκροάτρια, Ἀναστασία Καρασαββίδου, καθορίζει τή σημασία τῶν ἐμπομπῶν μας, ὡς ἐξῆς: " Εἶναι μεγάλο πρᾶγμα, νά καθρεφτίζης τήν παλιά σου ἐποχὴ καί νά δείξης τό πρόσωπό της ".

Ἡ ψυχική ἐκδήλωση τῆς ἀκροατριάς μας συγκινητική, στ' ἀλήθεια, Ἐπὶ πλέον ἀντιλαμβάνετε τό μέγα ὄφελος, ἀπό μιά λαογραφική προσπάθεια, ἡ ὁποία ἔχει τήν ἀνάγκη τῆς συνδρομῆς πολλῶν συνεργατῶν. Καί ἡ Καρασαββίδου προσφέρεται μέ εὐχαρίστηση. Κάνει μιά ὥρα λα συλλογὴ ἀπὸ Ποντιακά τραγούδια καί μᾶς τήν ἀποστέλει.

Ἀνοιῦστε μερικά ὁλοτιχὰ ἀπὸ τή συλλογὴ αὐτή.

..... Λ Υ Ρ Α

Ἀνάθεμά σε, ναι σεβτά, ἄς σὴν καρδιά μ' ἔβγα,
μολύβ' ἐκράτνα κι ἔγραψα καί ἄκραν πουδέν κ' εὔρα.

Βασανισμένη ἀγάπη, ἀτέρμονες οἱ ἀγῶνες γιὰ σένα καί ἄκρη δέν ὑπάρχει. Ἄς εἶναι. Οἱ ἄνθρωποι θά σέ πιστεύουν πάντοτε, γιὰτί παρ' ὅλες τίς πίκρες, πού τούς δίνεις, χωρίς ἐσένα, ἀγάπη γλυκειά, δέν θά εἶχε ἡ ζωὴ νόημα.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἄς σὴν σεβτάν ἐρρώστεσα, ἐπόνεν τό κεφάλι μ',
τά δάκρυα μ' ἐκυλίσουσιν ἀπάν' σό μαξιλάρι μ'.

Στείλο σε ματωμένα, βάλεν καί σά μαλλιά σ',
καί ὄντες κρούγω ἐγώ σό νοῦ σ', νά κλαῖς ἀπό καρδίας.

Ο.- Ὁ Ἰγνάτιος Τσαχουρίδης ~~καί~~ καί Γρηγόριος Παναγιωτίδης ἀπό τήν Πτολεμαῖδα, μᾶς ἔστειλαν μεριὰ ὁμορφα Ποντιακά δίστιχα. Τά μετὰ δίδομε εὐχαρίστως.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἐγώ ὄντες ἐγάπανα, ἐσύ ντ' ἕτερες κρύα,
τό τσόλ' τό σπῖτ' τῇ μάνας ἰσ' ἰάθια τώρα κι' ἐρία.

Σκληρὴ ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐρωτευμένου νέου, πού ἄλλαξε γνώμη, γιὰτί κουράστηκε ἀπό τήν κρύα ἀρνητικὴ στάση τῆς ἀγαπημένης του. Ὅμως πρέπει νά ξέρη, πῶς καί ἐκείνη δέ θά μείνῃ γιὰ πάντα στά γονιὰ της. - Τρυπεμένον ζινίχ σὴν γῆν κ' ἀπομέν'.

Ἀνάθεμά σε γιὰ σεβτά, ἀτσιάπ' ντό χρῶμαν εἶσαι,
σὴν καρδιά μ' ἄς ἔξερνα σά ποῖον μέρος κεῖσαι.

Ρίζα μ' ἀτέ ἡ μάνα σου καί μέ τ' ἀτό τ' ἰνάτν' ἀτς,
τό χουσμετόπο σ' ἐκοφεν, ἄρ μέ τό ταπιέτν' ἄτς.

Ο.- Ἀκοῦστε τώρα δύο χαριτωμένα ἀνέκδοτα, πού μᾶς ἀπέστειλε ἡ Κίτσα Ἀρβανιτοπούλου, πού τῆς τά ὑπαγόρευε ἡ μητέρα της, Ἀναστασία.

..... (ἀφήγηση)

Ο.- Καί τώρα δίστιχα τῆς ξενιτειᾶς, πού μᾶς ἔγραψε ὁ Θεόδωρος Παναγιωτίδης ἀπό τὴ Νάουσα, καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς Ἀναστασίας Παρχαρίδου, κατοικοῦ Πύργων καί καταγομένης ἀπό τό χωριό Καπί-κιοῦ - Τραπεζοῦντος.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἀνάθεμά σε θάλασσα, πού εἶς πολλά παπόρια,
ἐσύ χωρίζεις τά στέφανα καί κείνταν χώρια-χώρια.

Θάλασσα νά τσουροῦσαι ἐσύ, νά ἱνεσαι λιμνόπον,
ν' ἐπορῶ καί περνίζω σε καί πάω μέ τ' ἀρνόπο μ'.

Ἡ ξενιτειὰ κι' σύρριεται, ἡ ἐγάπς θά τελέν' με,
στεῖλον γιὰβρί μ' ἕναν πουλίν, τιδέν ἄς ἔρται λή με.

Ο.- Μὲ τό τραγούδι, πού θά ἀκούσετε ἀμέσως, πῶ' ὁποῖο ἀφιερώνομε σ' ὅλους τούς ἀγαπημένους μας ἀμροατάς, κλείνει τό πρόγραμμά μας.

Εἶαν καί χαράν οὖς τ' ἄλλ' τὴν Σάββαν.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ